

Informacja o ustawie z dnia 23 stycznia 2026 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem rynku finansowego oraz ochroną uczestników tego rynku

Ustawa z dnia 23 stycznia 2026 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem rynku finansowego oraz ochroną uczestników tego rynku:

- 1) wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1174 z dnia 11 kwietnia 2024 r. zmieniającą dyrektywę 2014/59/UE i rozporządzenie (UE) nr 806/2014 w odniesieniu do niektórych aspektów minimalnego wymogu w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (dalej: „*dyrektywa 2024/1174*”);
- 2) uzupełnia wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/879 z dnia 20 maja 2019 r. zmieniającej dyrektywę 2014/59/UE w odniesieniu do zdolności do pokrycia strat i dokapitalizowania instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz dyrektywę 98/26/WE (dalej: „*dyrektywa BRR2*”);
- 3) uzupełnia wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającej ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniającej dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 dalej: („*dyrektywa BRR1*”); ;
- 4) uzupełnia wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego;
- 5) służy stosowaniu:
 - a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/886 z dnia 13 marca 2024 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) nr 260/2012 i (UE) 2021/1230 oraz dyrektyw 98/26/WE i (UE) 2015/2366 w odniesieniu do poleceń przelewu natychmiastowego w euro (dalej: „*rozporządzenie IPR*”),
 - b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy

inwestycyjnych i zmieniającego dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014.

Ustawą zmienia się następujące ustawy: 1) ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, 2) ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim, 3) ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami, 4) ustawę z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe, 5) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, 6) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, 7) ustawę z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych oraz 8) ustawę z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji. Do najważniejszych zmian w tych ustawach należy zaliczyć:

W ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji, ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe oraz ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe:

- a) w odniesieniu do wdrożenia przepisów dyrektywy nr 2024/1174 zmiany wynikające z tej dyrektywy w obszarze MREL są wprowadzane przez modyfikację przepisów dotyczących mechanizmów ustalania wewnętrznego MREL i dokonywania odliczeń; wdrożeniu podlegają także rozwiązania, które pozwalają na odstępienie (możliwe wyjątki) od ustalania przez BFG wymogu MREL dla podmiotów, które w razie zagrożenia upadłością podlegać będą procedurze upadłości – a nie resolution; w praktyce pozwoli to na obniżenie kosztów funkcjonowania tych podmiotów oraz zmniejszy obowiązki administracyjne po stronie BFG;
- b) w odniesieniu do dyrektyw BRR1 i BRR2 uchwalone regulacje polegają na zmianach doprecyzowujących.

W ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, ustawie o ostateczności rozrachunku oraz ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim:

- a) zmiany służą zapewnieniu stosowania rozporządzenia IPR, które reguluje kwestie przelewu natychmiastowego w euro w krajach UE, a jego głównym celem jest rozpowszechnienie płatności natychmiastowych w euro (w ciągu 10 sekund) przez nałożenie na dostawców usług płatniczych obowiązku oferowania tych płatności w systemie 24/7 (24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu);

- b) zapewnienie stosowania rozporządzenia IPR ma również na celu otwarcie bezpośredniego dostępu do wyznaczonych systemów płatności dla niebankowych dostawców (tj. instytucji płatniczych oraz instytucji pieniądza elektronicznego);
- c) wprowadzone zostały przepisy ustanawiające sankcje za nieprzestrzeganie przepisów rozporządzenia IPR oraz warunków prowadzenia przez NBP rachunków dla instytucji płatniczych oraz instytucji pieniądza elektronicznego przez NBP;
- d) wprowadzone zostały przepisy zobowiązujące instytucje płatnicze oraz instytucje pieniądza elektronicznego – w przypadku ubiegania się o uczestnictwo w wyznaczonych systemach płatności – do posiadania dokumentu stwierdzającego zgodność z przepisem art. 9a ustawy o usługach płatniczych, który stanowi implementację art. 35a dyrektywy PSD2.

W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym oraz ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi uchwalone przepisy wprowadzają m.in. podstawę prawną do nakładania sankcji i innych środków administracyjnych w przypadku naruszeń wybranych przepisów rozporządzenia BMR oraz rozszerzają katalog podmiotów, od których organ nadzoru może wymagać lub żądać stosownych informacji, w celu zapewnienia pełnego stosowania art. 41 ust. 1 lit. b rozporządzenia BMR, a jednocześnie mają charakter doprecyzowujący i porządkujący.

Ustawa wejdzie w życie w po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, za wyjątkiem przepisów służących stosowaniu rozporządzenia IPR, które wejdą w życie z dnia 9 stycznia 2027 r.